

IZHAJA VSAK DAN

tedi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Pesmične štev. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih točkarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nvč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolona. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm, smernice, zahvale, poslušnice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in utočljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolnjenega naročnine, se uprava ne ozira.

Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5-20, za pol leta Kron 2-60.

Vai dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik **ŠTEFAN GODINA**. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ vpisana zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti štev. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Politično društvo „Edinost“

priredi

v nedeljo 29. januarja 1911

ob 10. uri dopoldne

javen shod

v veliki dvorani „Nar. doma“ v Trstu.

Dnevni red:

- 1) Delovanje parlamenta v zadnjem zasedanju. Poroča drž. posl. dr. Rybář.
- 2) Poročilo o delovanju tržaškega mestnega sveta, oziroma deželnega zbora.

Vse zavedne volilce vabi k obilni udeležbi

Odbor pol. društva „Edinost“.

BRZOJAVNE VESTI.

Državni zbor.

DUNAJ 26. Zbornica je nadaljevala prvo branje proračuna. Govorila sta posl. Udržal Hauser, nakar je bila generalna debata zaključena. Potem sta govorila generalna govornika kontra dr. Kramář in pro vitez Kozłowski. Sledilo je več dejanskih popravkov.

DUNAJ 26. — Zbornica je dovršila prvo branje proračuna in ga odkazala finančnemu odseku. Nato se je zbornica radi zasedanja delegacij odgodila do 7. februarja.

Jugoslovanski visokošolski odsek.

DUNAJ 26. Jugoslovanski visokošolski odsek je, potem, ko je predsednik poročal o razgovoru z naučnim ministrom, po večurni debati sklenil enoglasno, da ne spreminjajo vstraja pri svojih visokošolskih zahtevah.

Hrvatski sabor.

ZAGREB 26. V nadaljevanju včerajšnje seje je zbornica razpravljala o predlogu posl. Jalsapetića (kmečka stranka) tičoč se spremembe gozdnega zakona. Predlagatelj je v daljšem govoru utemeljeval svoj predlog.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 26. Zbornica je nadaljevala generalno debato o bančni predlogi. Govorila sta posl. Szterenyi (67ti izven stranke), in Czernak (48ti izven stranke), nakar je bila seja zaključena.

Prihodnja seja jutri.

Zapisega novoimenovanega tržaškopeterskega škofa monsignora dr. And. Karlina.

DUNAJ 26. Cesar je danes ob pričetku splošnih avdienc v cesarski palači zaprisegel novoimenovanega škofa tržaškopeterskega mons. dr. Andreja Karlin. Svečanemu mu sta prisostvovala viši komornik grof Gudenus in minister za uk in bogočastje grof Stürgkh. Zapisrego je čital škof sam.

Ustava za Alzacijo-Lotaringijo v nemškem državnem zboru.

BEROLIN 26. — V državnem zboru je prišla danes razprava o zakonskem načrtu tičočem se ustave za Alzacijo-Lotaringijo. Minister za notranje stvari Delbrück je pred-

ložil zakonski načrt s primernim nagovorom. Tekom debate bo govoril tudi državni kancelar.

Italijanski konzul v Tripolisu umorjen?
PARIZ 26. Glasom vesti iz Spezzie, so urojenci napadli in umorili italijanskega konzula v Tripolisu. Ta vest pa še ni potrjena.

Anarhist aretiran.

BUDIMPEŠTA 26. Policija je danes v hiši št. 13 Bastijeve ulice aretirala 32-letnega medicinskega Petra Sarafinova, doma iz Varne v Bolgariji, ki je na glasu kakor nevaren anarhist. Sarafinov je iz Moskve, kjer je bil radi terorističnih činov obsojen na smrt, pobegnil v Budimpešto. Tukaj se je skrival že par tednov.

Ruski odposlanec v Sofiji umrl.

SOFIJA 26. Tukašnji ruski odposlanec Sementovski-Kurila je po daljši bolezni umrl.

SOFIJA 26. Bolgarska vlada je naložila odposlanca v Petrogradu, generalu Paprikovu, naj izrazi ruski vladi globoko sočutje povodom smrti odposlanca Semenkovski-Kurila.

Ustaja v Jemenu.

CARIGRAD 26. Poslanci iz Jemena so razpravljali z ministrom za notranje stvari o dogodkih v njihovi deželi. Govori se, da so poslanci izrazili svoje nezadovoljstvo radi imenovanja Gead paše, poveljnikom divizije v Hedžasu, ki je bil imenovan vrhnim poveljnikom spedijskega zbora.

ODESA 26. Turška vlada je najela tri križarje dobrovoljne flote in sicer „Herson“, „Peterburg“ in „Saratov“ za prevažanje čet v Jemen.

CARIGRAD 26. Listi poročajo, da je porta še vedno v zvezi s Sano. Vojne operacije proti upornikom niso še priče. Poslanci iz Jemena so svetovali ministru za notranje stvari, naj odpošlje v Jemen komisijo, ki naj bi uplivala na ustaše z nasveti. Vsled korakov grškega patrijarhata je porta objavila, da ne odpošlje v Jemen in Hauran kristijanskih vojakov.

Nemiri v Meksiku.

LONDON 26. „Reuterjev biro“ poroča iz New-Yorka: Glasom vesti došlih z meksikanske meje, so ustaši baje zasedli San Ignacio. Računa se, da so meksikanske zvezne čete imele v bitki pri Galeami 80 mrtvih in 50 ranjenih.

Kuga v Mandžuriji.

NEW-YORK 26. „New-York Herald“ poroča iz Pekinga: Zdravniki odposlanstev izjavljajo, da je sedanja kužna epidemija najhujša, kar jih je svet videl doslej. Vsi dosedanja smrtni slučajji se ločijo bistveno od prejšnjih po tem, da napada bolezen pljuča in prihaja kuga do izbruha sedmi dan. Vendar ni nikake sledi bubonskega značaja. — Kako da se kuga hitro razširja, vidi se iz tega, da so vse pokrajine na jugu velikega zida že okužene in sicer vključno vkrjenjenih zdravstvenih odredbe.

Olomuc 26. Danes je obhajal olomuški nadškof dr. Bauer svoj 70. rojstni dan. Poleg drugih sta ob tej priliki čestitala dr. Bauerju tudi cesar in papež.

London 26. Kakor poročajo „Evening News“ je umrl sir Charles Dilke.

Lizbona 26. Blizu Olhasa ob algarvski obali je neki ribiški parnik trčil skupaj z barko, na kateri je bilo 11 mož posadke. Barka z moštvo vred se je pogreznila.

„Josip,“ je šepnila mati, „ali jima bo deš za varuha?“

„Prisegam pri živem Bogu, mati.“
„Blagoslovom vam, otroci, umiram mirna...“

In zopet nova slika, žalostna, strašna. Isti konji; samo ne štirje, temveč dva sta odpeljala mamico... odpeljala sta jo k očetu. „Zbogom, draga Anka!“ je rekel Josip, „grem v Kijev, da dobim novo službo. Cep dva, tri mesece se povrnem, in takrat se izpolni najina vroča želja.“

„Zbogom, dragi Josip,“ je spregovorila Anka ter naslonila glavo na njegova prsa. „Ali prideš jutri?“ jo je vprašala mala Stazika, obesivši se za obe roke.

Josip je odšel.
„Kedaj pride Josip?“ je vpraševalo malo dete.

„Pride, pride,“ je odgovarjala Anka ter se ozirala na prstan.

Pot v Kijev je daleka in nazaj tudi. Medtem sta Anka in Stazika tudi človeka, a ljudje morajo živeti, morajo jesti, oblačiti se, stanovati. Roke in oči, čeprav delajo ponoči in podnevi, ne služijo dovolj. Anka je delala dan za dnevom, ali v Varšavi je vse zelo drago.

Cez mesec dni po Josipovem odhodu je letela kakor po zraku Anka po ulicah.

Proti nezakonitostim in zlorabam povodom ljudskega štefja v Trstu.

Interpelacija poslancev dra. Rybářa in tovarišev na ministra za notranje stvari.

(Dalje.)

Na še bolj terorističen način so postopali proti slovenskim stanovanjskim najemnikom hišni administratorji, med katerimi so se posebno odlikovali Cesca, Ugo de Mejo, dr. Vigni in drugi, ki upravljajo po veliko število hiš. Ti niso izročili stanovanjskim strankam nikakih naznanilnic, pa tudi če so ti najodločneje to zahtevali. Strankam, ki niso hotele napovedati italijanskega občevalnega jezika, so se grozili z odpovedjo ali pa s povišanjem najemnine. Da bi pa svojemu terorističnemu postopanju dali še večji povdarek, so bili administratorji in prej omenjeni številni komisariji celo tako drzni, da so nekaterim slovenskim strankam, ki se niso hotele udati, grozili z denarnimi globami do 40 K. Lahko umevno je, da so na ta način tisoče Slovencev napravili za Italijane. Najbolj kričeče slučaje, v kolikor je moglo doznati o njih, je politično društvo „Edinost“ v velikem številu vlog naznanilo državnim oblastem, navedši imena. Žal, da od tega ni pričakovali nobenega posebnega uspeha, ker je mnogo Slovencev vsled groženj preplašenih, ker se boje zgubiti svoje stanovanje, ali celo svojo službo in imajo zato v mnogih slučajih pomislekov, bi-li pred oblastjo govorili resnico. Kako daleč gresta v tem pogledu fanatizem in sovraštvo celo najvišje italijanske takozvane „intelligence“, naj se izvoli posneti iz naravnost tipičnega slučaja. V Trstu dobro znani zdravnik in sodni izvedenec dr. Veronese je z mesta odpovedal svoji službi, ker se je drznila zahtevati od njega, naj zapiše zanjo slovenski občevalni jezik. Ta gotovo le opravičena zahteva je tega vrednega sinu italijanske kulture spravila v tako besnilo, da je zagrabil za čašo, ki jej jo je hotel zalučati v glavo. Ko je list „Edinost“ priobčil ta slučaj, je doposlal dr. Veronese uredništvu pismo, v katerem je izjavil, da z veseljem potrjuje resničnost one notice in da bi se šel srečnega, ako bi njim, ki so po njegovem mnenju njegovo kuharico nahujskali k oni izjavi, ne ene, ampak deset čaš zalučal v glavo.

S temi kršenji zakona in naravnost zločinskih dejanj pa še ni izčrpljena zgodovina trpljenja slovenskega prebivalstva v Trstu. S tem 16. januarjem so namreč začeli delovati od občine najeti revizorji. Dočim so druge občine večinoma določile za to občinske funkcionarje, posebno pa učitelje, od katerih je v največ slučajih vendar pričakovati vsaj kolikor toliko dostojanstvenega in do gotove mere nepristranskega postopanja, pa je mestni magistrat tržaški najel za to delo večinoma italijanske dijakke, ki niso toliko znani po svojih studijah, kolikor po svojem veselju do demonstracij in pretepanja po italijanskih mestih in na avstrijskih vseučiliščih. Ljudem, ki igrajo glavno vlogo na vsakem uličnem škandalu, ki na vseučiliščih svoje komilitone druge narodnosti obdelujejo z revolverji in palicami, je bila podeljena avtoriteta javnih funkcionarjev ter so jih spustili na mirno slovensko prebivalstvo kakor tolpo divjih psov. Brezprimernim srdom so se vrgli ti na slovenski izpolnjene številne pole in jih uničevali

Zakrila si je obraz. Morda se sramuje svoje lepote? O ne. Tem več mislila je, da jej vsakdo čita iz oči, kaj namerava...

Mari je Anka nameravala kaj hudega? Bog ne daj! Hotela je samo prodati zlat križec, ki je njen — ali je to zločin?

In prodala ga je.

Prvi korak je najtežji. Kasneje je znala Anka dobro prodajati, posebno, ko se je nastanila v sobici v Lešni. Prodajati je zelo lahko, dokler je kaj; a ko ni nič, je zelo velika umetnost.

Umetnost? Ne... to je vse nekaj drugega. To je nesreča, obupanost. Srečen je, kdor ne zgublja glave, zavesti, ne zgublja poštenja in sramu!

„Mrzi me, zelo mi je mrzi!“ je klicala Stazika, zavijoč se v odejo.

„Spavaj, dete moje, spavaj,“ je odgovorila Anka ter jo poljubila bolešno.

„Boli me, boli,“ je jecala Stazika ter kazala na vrat.

„Še eno žličico spij,“ jo je prosila sestra.

„Ni nič več v stekleničici,“ je odvrnilo dete z prigrbljenim glasom.

Anka je stala sredi sobe. Gole stene! Ozirala se je po sobi. Da, te žalne obleke ne more vendar prodati; kdo bi kupil to lahko mantilo?

pred očmi dotičnih strank, tako, da je takoj prvega dne že začete, a potem takoj zopet zaustavljene revizije v Rojano prišlo do hudih konfliktov, ki so jim sledile aretacije. Povsodi, kamor so prišli ti vredni zastopniki mestnega magistrata, v sv. M. Magd. spodnji, v Rojano in povsodi po mestu so črtali slovenski občevalni jezik, uničevali slovenski izpolnjene naznanilnice ter sestavljali nove, ki so jih potem, ako je najemnik stanovanja odklanjal podpis, dajali podpisavati celo od otrok, ali so jih dajali podkrižavati. Kjer so naleteli na odpor, žugali so najprej z denarnimi globami do 40 K in celo tudi z zaporom, a kjer tudi to ni koristilo, so skušali neizkušene premamiti, da bi nad slovenskim dovolili vpisati tudi italijanski občevalni jezik. (Pride še.)

Hrvatski sabor.

Položaj koalicije. — Volitev delegacije. — Vloga frankofurtimašev. — Tomašičev sabor.

Zagreb 23. 1.

Včerajšnji in današnji dan hrvatskega sabora je imel velik historičen moment pred svojimi očmi. Sabori seji sta imeli popolnoma nervozen karakter, a koalicija najhujši položaj. Napadana je bila od vseh strani. Navalivali so nanjo Tomašič, Radič, frankofurtimaši in „munkači“. Se svojim strankarskim vedenjem je „državnopravna opozicija“ pokvarila koaliciji nje namen — prelom z Ogrsko. A s tem je pokvarila koaliciji prav tisto, kar je v nje — v interesu državnopravne opozicije same!! Pokvarila je izvedbo državnopravne opozicije, izvedbo kardinalne točke svojega lastnega programa, ki je: prelom z Ogrsko!

Splošno konsternacijo je povzročil predlog posl. dra. Lorkovića, naj se zvoli odbor, ki bi imel proučiti vsa težka kršenja od strani Ogrske, ki so šla že tako daleč, da je bilo hrvatski delegaciji z omejevanjem pravice hrvatskih govorov v skupnem saboru v Budimpešti onemogočeno izvrševanje njenih dolžnosti.

Tomašića je spravil Lorkovičev predlog v skrajno nervoznost. V tem razburjenju se je spozabil tako, da je očital koaliciji, češ, da se lovi za budimpeštanske „štipeidije“. Za to je dobil od Lorkovića odgovor po zaslugi: „Mi pljujemo na Vaše štipeidije!“ Da odpravi predlog Lorkovičev, je ban predložil, naj pride na dnevni red

volitev delegacije.

S predlogom dra. Lorkovića je hotela koalicija spraviti v razpravo vsa velika državnopravna kršenja, in potem še le naj bi se sabor odločil: ali naj se voli delegacije v skupni sabor ali ne! Odgovor Tomašičev in državno pravne opozicije so bile — insinuacije na koalicijo, ki jih je ta poslednja zavrnila s tem, da so vsi njeni člani položili peštanske mandate, in je koalicija na usta posl. pl. Nikolića izjavila, da se ne pusti voliti v novo delegacijo.

To je bil tudi res najboljši odgovor od strani koalicije na zlobna podtikanja Tomašića in frankofurtimašev. Predlog dra. Lorkovića je dobil nujnost. Ban pl. Nikola — kakor ga imenuje Milinovec dr. Pavelić — je umaknil svoj predlog v strahu, da ne bi dobil večine. Potem pa je bila s pomočjo Radičeve kmečke stranke in frankofurtimašev zagotovljena večina za banov predlog, ki ga je ponovil dr. Neumann. Ta predlog,

Stazika je zakašljala nekam čudno, stransko; ne po človeško. Anki se je vrtelo v glavi. Podprla se je z roko. Prstan se jej je bliščal v čistem zlatu. Zagledala je še ta obročec ter vstrepetala... na noben način... tega ne sme prodati, ne bi ga dala za življenje.

„Kedaj pride Josip?“ je vprašalo dete.

„Pride, pride,“ je odgovorila Anka,

„kakor je Bog v nebesih, pride.“

„Kupi premoga,“ je šepnila Stazika,

„pa bo toplo, o j tak gorko.“

Anka je vstrepetala, pristopila k peči.

Mrzla ko led. Prodati ga vendar ne sme....

„Ali pride zdravnik?“ je vprašala Stazika,

„ta me duši, boli,“ ter je zopet zakašljala.

Grlo jo je bolelo, a v prsih kljuvalo.

Anki je hudo bilo srce.

Ali naj ga proda... preje ne, nego po smrti!

Ha! Zastaviti ga, in ne izgine. Slišala je o neki zastavljavnici, tjakaj pa ponese. Danes je že prekasno, na večer... poskoči, na ulici povpraša koga, kje je ta dobrodela zastavljavnica; in jutri pojde naravnost tjakaj. Dovolj bo zdravil, dovolj premoga, pride tudi zdravnik.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Dva prstana.

Napisal STANISLAV SOBJESKI. — Poslovenil RATIŠKI.

Komaj pol leta je od tega, in kakšna sprememba! Zopet jej je stala druga slika pred njo, strašna, žalostna. Štirje konji so v ozko pokriti. Zakaj vozijo štirje konji lahek voz z ostanki njenega predragega očeta? Saj vendar ni bil težak. — „Ah, zakaj ga vozite, zakaj ga nam ne pustite?“ — Konji so odpeljali... in očeta ni bilo več.

Ali mamica, mila, dobra mamica je ostala. Kaj ne veste, kako je težko osamljen ženski na tem božjem svetu? Čez dva meseca je ležala tudi mati na smrtni postelji... v revnem stanovanju.

Kraj postelje kleči Anka, kleči tudi malo detece Stazika. Mati joka, joka Anka, plaka dete.

Vrata so se odprla... nihče se ni obrnil...

Josip je tiho vstopil in pokleknil k umirajoči.

ki gre mimo predloga dr. Lorkovića, je bil vsprejet na ta način, da so „kršćanski“ frankofurtaši izvršili najšramotnejše izdajstvo na svojem lastnem programu: da so zbežali iz dvorane, mesto da bi bili, dosledni svoji minulosti in svojim načelom, glasovali proti volitvi delegacije. Tako so frankofurtaši iz osebnih interesov, pljunili na svoja lastna načela in na svoj program.

Da torej ni prišlo do preloma z Ogrsko se je zahvaliti stranki, ki je imela ravno to kakor glavno točko v svojem programu. — Zato pa je sedaj glavna točka — kšeft. — To je hrvatska „ustavna slika“ pod vlado staro-madžarona bana pl. Tomašića. Izbranih je bilo 40 delegatov s samimi 37 glasovi. A med temi je bilo nič manj nego 20 virilistov, a od ostalih 6 neverificiranih poslancev. Členi koalicije, ki jih je dal Tomašić izvoliti, so se zahvalili na mandatu.

* *

Zagreb 25. I.

Ves Zagreb, vsa dežela stoji pod utisom včerajšnjih dogodkov v saboru. Frankofurtaši so vnovič razkrinkani kakor sluge sistema. Pod tem vtisom se je vršila včerajšnja popoldunska seja. Odpoved koalicionašev, ki so izvoljeni v delegacijo, je sabor vzel na znanje. S tem pa se ni odločeno vprašanje, ali so primorani prevzeti mandate ali ne. O tem bo imel odločiti odbor ad hoc, ki je izvoljen na podlagi Lorkovičevega predloga. Ta odbor ima sklepiti o glavnem vprašanju, ali ima nastopiti prelom z Ogrsko? — Tomašić se je pokazal mojstra v spletkarenjih, ki so mu vspela s pomočjo Radičevcev in frankofurtašev. Prijateljstvo med njim in frankofurtaši postane še globlje in mi smo uverjeni, da odbor ad hoc, izvoljeni na podlagi Lorkovičevega predloga, ne pride nikdar do dela, da nikoli ne reši dane mu prevažne naloge. — Kajti vspešno delo tega odbora bi pomenjalo — Tomašićev padec. Pomenjal bi razpust sabora, a tega za sedaj ban noče.

Današnja saborska seja ni prinesla nič novega. Poslanci so že utrujeni in apatični.

Tomašić je napravil pravo grdobu iz našega sabora. Njegov neverificirani predsednik dr. Neumann (ali kakor ga sedaj imenujejo: Neuman) je zakrivil flagrantna kršenja poslovnika, da izvleče svojega šefa iz neprimlik. Mislimo, da je ni več parlamentarne grdobe, nego je ta, če je 37 poslancev izvolilo 43 delegatov. In od teh 37 poslancev je 20 virilistov in 6 neverificiranih poslancev in samo 11 pravilno izvoljenih. To je slika hrvatskega sabora pod vlado ustavnega bana Nikole. Za nekoliko veselosti je poskrbel Radičev kmet Kovačević, ki je nehoti ošvrknil viriliste. Rekel je, da mič ne delajo, da se nič ne brigajo za kmeta in da sedijo doma, kakor kaki — škofje. Gospodje Tomašićevi škofje so se spogledali in zbornica se je nekoliko zasmejala.

Ljudsko štetje.

Posl. Pittacco se je naučil slovenski!

Sila kola lomi! Tako smo si mislili, ko smo čitali v včerajšnjem „Piccolu“ dolgo klobasarijo, katero je gospod Pittacco predložil v državnem zboru kakor interpelacijo na ministra notranjih stvari. Po znanem načelu tržaških tatov, ki kriče: „Primi ga, primi ga“ — se je tudi gospod Pittacco spomnil, da bi še najljubše odvrnil pozornost od sleparij, ki jih uganja njegova stranka, ako začne kričati, da — sleparijo Slovenci! Dosedaj smo še vedno mislili, da je slovenščina za gospoda Pittacco eksotičen jezik, katerega on ne razume. Njegova najnovejša interpelacija v drž. zboru nas je poučila o nasprotnem. Tam je namreč gospod Pittacco navedel celo vrsto citatov iz „Edinosti“! Ko bi gospod mestni asesor in drž. poslanec Pittacco ne znal slovenski, ne bi se gotovo ubal spraviti v interpelacijo citatov iz „Edinosti“... a še je pri tem imel smolo, da je citiral tudi stvari, ki v „Edinosti“ sploh nikdar niso bile — to nič ne škodi... Dobro voljo je vendar-le pokazal in mi se nadejamo, da se bo do takrat, ko bo na tržaškem magistratu uveden slovenski uradni jezik, tudi gospod Pittacco že naučil slovenski tako dobro, da mu ne bo treba zvati na pomoč fantazije, ko bo hotel citirati „Edinost“.

Slovenske falzifikacije.

Vendar gospod Pittacco se ni zadovoljil s tem, da bi citiral le „Edinost“ v dokaz, kako „veliki reveži“ so ti tržaški Italijani.

Slovenci so zgrešili tudi razne falzifikacije. Po trditvah gospoda Pittacco so Slovenci falzificirali naznanilnice stanovanalcev hiš št. 211, 234, 235 in 922 v Škednju, dalje enako one hiše št. 211 pri Sv. M. M. Zgornji, hiše št. 140 na Proseku, hiše št. 66, 39 in 84 na Kontovelju. Za hišo št. 1022 v Škednju je bilo navedenih za Slovence 8 oseb, ki ne znajo slovenski.

Za stanovalec hiš št. 588 v Rojanu, št. 7 v ulici Giuliani in stanovanje v petem nadstropju hiše št. 26 v ulici Farneto so bile furianske družine s pomočjo ponarejenih podpisov zapisane za Slovence! Slovenci so šli v svojih falzifikacijah tako daleč, da so celo družine iz Italije zapisali za — slovenske! (Tu se je hotel morda kak Slovenec pošaliti, ker je znano, da za inozemce mora rubrika o občevalnem jeziku ostati prazna.)

Prememjen da je bil od vratarjev, hišnih posestnikov in državnih funkcionarjev italijanski občevalni jezik v slovenskega med drugim tudi stanovanalcem hiš št. 42 v ulici Valdirivo, št. 30 v ulici S. Nicolò, št. 6 trga Goldoni, št. 1 ulice Ghega, št. 10 ulice S. Lazzaro, št. 266 v Rojanu itd. itd.

Neki nadzornik redarjev da je izpolnil naznanilnice za svoje podrejene, ter navedel slovenščino kakor občevalni jezik, da-si se je šlo za italijanske redarje.

Neki oficijant deželne sodnije je izvaljal od nevednih ljudi podpise, da bi jim navedel slovenščino kakor občevalni jezik. Neka družina da je bila v namen, da bi bilo več Slovencev, zapisana dvakrat, enkrat v hiši ulice Valdirivo št. 23, drugi v ulici Ruggero Mana št. 10!

Vse te stvari in še mnogo več pripoveduje gospod Pittacco v svoji interpelaciji! Mi pa prosimo, naj nam vsakdo, komur je kaj znano o slučajih, katere navaja g. Pittacco, sporoči, kako in kaj, da doženemo natančno, koliko je na Pitaccovih pravljicah resnice in koliko laži.

Pričakujemo dejanj!

Včeraj smo objavili izjavo ministra notranjih zadev grofa Wickenburga o ljudskem štetju in priznati moramo odkrito, da smo z izjavo ministra popolnoma zadovoljni. Pričakujemo sedaj samo še dejanj. Mi poskrbimo, da dobi vlada na razpolago potrebni pritožni material in zahtevamo, da naše pritožbe preišče glede njih resničnosti in potem poskrbi za potrebno remeduro!

Kako gredo na sekcijah ljudem na roko?!

Karol Morel, stanujoči v ulici Media št. 14, je dal pravilno izpolniti svojo naznanilnico. Od magistrata je dobil poziv, da mora biti v torek, dne 25. t. m. doma. Da-si težko, se je vendar pokoril in je ostal doma. Prišel je neki človek, ki mu je rekel, da ona pola ni prav izpolnjena ter mu je izročil drugo polo, več mu, da naj jo izpolni in naj jo nese na sekcijo v šolo v via Ferreria. Tudi to je storil in je nesel včeraj jutraj polo na rečeno sekcijo. Vprašali so ga, po kaj da je prišel. Odgovoril jim je po slovenski, da radi ljudskega štetja. Oni pa so ga zavrtili, da ga ne razumejo. Govorili so mu nekaj, kar on ni razumel in niso hoteli vzeti pole. Morel pa je, ne bodi len, pobral polo in odšel znjo k namestništvu svetovalcu, kjer so polo tudi vsprejeli. Povdarjamo pa, da mu prve pole niso dali nazaj. Sedaj leže zanj dve poli. Kakove mahinacije so zopet to? Vsekako pa priča tudi ta slučaj, da magistratovi organi pač šikanirajo ljudi, mesto da bi jim šli uljudno na roko, kakor bi bila njihova dolžnost.

Domači izdajalci.

Iz Sv. M. M. Spodnje nam pišejo: Taki so! Ljudje prihajajo iz drugih slovenskih krajev in se naseljujejo v naš kraj. Domačini jim gredo na roko za vsako stvar. Tako je bilo tudi z izpolnjevanjem popisnih pol za ljudsko štetje. Marsikateremu so domačini napravili uslugo in jim izpolnili naznanilnice.

Koliko truda in zgube časa je to stalo! Kar so domačini napravili na njih željo, da so takim ljudem vpisali slovenski kakor občevalni jezik (ker drugega pač ne znajo), razdirajo sedaj ti ljudje pred revizorjem. Ti priseljenci iz drugih slovenskih krajev rajše zaupajo vsakemu tujcu, nego svojemu domačemu sosedu.

In s tem da prodajajo tujcu celo svojo družino, uboge svoje nedolžne otročiče, delajo tudi nam sramoto in celi Sv. M. M. Spodnji. Tako se je našlo neko človeče pod imenom Stok Josip, čuvaj pri ladijedelnici pri sv. Marku, rojen in pristojen pri Sv. Antonu pri Kopru in žena njegova kruharica, rojena v Dolini (Istra), torej pravi „Kalabreži“, ki so si dali po revizorju, okrajnemu načelniku, vpisati celo svojo družino za „kalabrežko“.

Pfuj takemu „značajnemu“ možu! Sramuj se!!

In kar je pa še najbolj sramotno, je to, da se dobijo tudi domači Kalabreži. In ti Kalabreži (puro sangue!) da so si dali na svojo lastno željo vpisati po revizorju italijanski občevalni jezik — to presega že vse meje neumnosti!

Tak neumni „Kalabrež“ je pri nas neki Nardin, delavec v mestni plinarni, ki pošilja svojega otroka še v družino šolo pri Sv. Jakobu, je dal vpisati sebe in svojega sina za Italijana. Veno in štiri druge otroke pa je milostno pustil za Slovence. Ako ne bodo tudi njih prekrstili v Italijane?!

Drugi tak mameluk je neki Peruci Ivan, katerega žena in štiri otroci ne znajo niti besedice italijanski. Ta revež si je dal vpisati naznanilnico pri nekem tujcu Italijanu, čeravno je bil pripravljen neki domačin, ki mu je hotel polo izpolniti.

Imamo v naši vasi tudi nekega domačega „mazzinijanca“ pod kalabrežkim imenom Valentini Čok od Mihaela, cerkvenega štarašino. Kakor čujemo, je ta človek sam izpolnjeval naznanilnice svojih najemnikov v odsotnosti in brez podpisov glavarjev družin. Kako jim je vpisal občevalni jezik, si moremo že misliti.

Na to sosebno opozarjamo dotične najemnike in tudi namestništvu svetovalca. Ako misli ta mazzinijanc, da bo

sejal po naši vasi mazzinijansko seme, se zelo moti, ker bo gotovo žel mnogo magdalenskih — „njokov“. — Tužna ti majka! Taki so! Nehvaležnost je plačilo renegatov!

Slovenskim ženam in dekletom!

Kakor še ne doslej, ste pri vrščenju se ljudskemu štetju dokazale ve slovenske žene in dekleta, da ste vrle pionirke na obrambo ogrožene pozicije, v kateri se nahaja naš narod na tržaškem ozemlju. Mi možje smo poskrbeli, da so se številne naznanilnice izpolnile tako, kakor to zahteva zakon. Na vas pa je, da branite pred raznimi ponarejalci to, kar smo mi ustvarili. Priznati moramo, da velika večina vas ste storile svojo dolžnost. Prosimo in rotimo vse vas, h katerim še pridejo magistratni fabrikanti slovenskih Italijanov, da se jim ne upognete in ne podpisete ničesar — tudi, ako bi vam grozili. Govorite le slovensko, da ne bodo ponarejalci zlorabljali vašega znanja tujih jezikov sebi v prilogo.

Ve slovenska dekleta pa, ki ste pri svojih gospodarjih nastopile in zahtevale, da se vam vpiše slovenski kakor občevalni jezik, ve ste s tem svojim energičnim, poštenim nastopom proslavile ves svoj spol. Žal, da je večina uslužbenk vendar izgubljena za nas, a tolaži nas nastop lepega števila odločnih, ker je to znak, da vstajate tudi ve.

Posebno moramo pohvaliti dekleta iz soške doline.

Često smo morali obžalovati njih mrtvilo v narodnem oziru; zato nam je sedaj tem ljubše, da jih danes lahko pohvalimo. Poznano nam je lepo število teh naših deklet, ki so bile vpisane kakor Slovenke le na lastno odločno zahtevo. Čast vsem, ki niste pozabile, da vas je rodila slovenska mati.

Se skupnim naporom se nam mora posrečiti, da dosežemo, kar je našega in kar so nam tujci po naši nemarnosti pokradli. Le tako naprej! — Živele!

Kakor njemu drago!

Kapovila pri Sv. Ivanu je spisal naznanilnice, med drugimi tudi Zupančič in Kalc Josipu, stanujočima na Vrdeli št. 1319 in 1320. Ko je pozneje Kalc zahteval od kapovile, da mu pokaže, če ga je vpisal za Slovenca, mu je odgovoril kapovila: „Tebi nič mar — sem že napravil kakor meni drago.“ Seveda kapovila misli, da je še, kakor je bilo pred 10. leti, ko so ti magistratovi podrepani uganjali, kar jim je bilo drago. Ali ve naj, da Mihec in Jakec na magistratovem stolpu sicer še nabijata uro, ali nekaj drugačen glas ima ista vsekako, odkar je zgrajena nasproti namestniška palača.

Graje vredni slučaj.

Gospa Amalia Mercedes je mej tem, ko je pregovarjala svojo kuharico, ki je zavedna Slovenka, naj bo „mirna“, ker jo je vpisala z italijanskim občevalnim jezikom, utemeljevala svoje nazore s tem, da jej je predložila gospoda Subana, trgovca-slaninarja v ulici Caserma, ki je rodom Slovenec iz Sv. Ivana in pošilja svojega otroka na Acquedotto v slov. šole, a je vendar vpisal italijanski občevalni jezik, češ, da govori v družini le — italijanski!

Trgovec z manufakturnim blagom v ul. Nuova, M. Aite, pri katerem se služijo skoro izključno Slovenci, je v svojih hišah pustil popisovati stranke za ljudsko štetje po svojem trgovskem pomočniku. A čujte — kako! Vse Slovence je vpisal z italijanskim občevalnim jezikom ter jim dal pole samo podkrižati, ali podpisati, ne da bi oni znali — za kaj gre. Zdaj so dotične stranke prišle k nam protestirat in radovedni smo, kako izpade kontrola.

Prepotentni revizor.

Neki revizor, ki je prišel revidirat na stanovanje g. Ekarja, stanujočega v ulici Officina, se je pri tem vedel skrajno arogantno in surovo. Silil je g. Ekarja, naj podpiše neko polo, kar se je seveda branil storiti. Ker se je revizorjevi zahtevi protivila tudi Ekarjeva soproga, jo je galantni magistratovec nahuilil z besedami: Marsch hinaus! La vadi via! Podil jo je naravnost iz hiše, kar je gospo tako razburilo, da je poklicala redarja. Še-le tedaj se je „revizor“ nekoliko pomiril in odšel, ne da bi bil kaj opravil.

Prav in dobro je, da so naši ljudje uljudni z magistratovimi revizorji, a tudi ti morajo biti uljudni s strankami. A revizor, ki rabi izraze, kakor gori povedano, pač ni sposoben za tako službo. Zato naj magistrat svojim ljudem nujno priporoča, naj bodo če že uljudni ne, vsaj nekoliko manj prepotentni.

Trmoglavni revizor.

Gori smo napisali notico o prepotenci nekega revizorja, a ne samo prepotentni, tudi zelo trmoglavni so nekateri revizorji. K g. Ani Sojina, stanujoči v Monte S. Giacomo je prišel te dni revizor in zahteval od nje naznanilnico. G. Sojina mu je uljudno odgovorila, da je polo oddala hišnemu gospodarju. A revizor jo je zahteval ponovno in prišel zopet prihodnjega dne. Gospa mu je seveda zopet ni mogla dati, a trmoglavni — ali še bolj, zlobni — revizor je vzrotil nad g. Sojino in po vsej sili zahteval naznanilnico. V svoji jezi je celo poklical redarja, ki je g. Sojino —

odvedel na policijo. Tu so jej gospodje rekli, da se tako ne ravna z „uradnimi“ osebami, na kar so jo izpustili.

To je že škandal, da se na tak način šikanira naše ljudi. Ta „revizor“ je ali kratke pameti, ali pa neznansko zloben. Na vsak način naj ne uganja takih stvari, sicer se bo proti njemu drugače postopalo.

* *

Nujno potrebno je, da sestavimo imenik vseh onih, ki so prijavili ali bi bili hoteli prijaviti slovenščino kakor občevalni jezik. Zato prosimo, da se izroči slugi v „Slovanski čitalnici“, ali pa pošlje po pošti dotične izkaze z navadbo imena in priimka, poklica, ulice in hišne številke ter številom oseb s slovenskim občevalnim jezikom.

Poziv!

Prosimo vse one naše ljudi, katerim je kaj znano o namišljenih slovenskih sleparijah, o katerih pripoveduje drž. posl. Pittacco v svoji interpelaciji, naj nas obveste o tem, da bomo zamogli naši javnosti natočiti čistega vina. (Glej vest: Slovenske sleparije!)

Domače vesti.

Tržaške Slovenke in Slovenci!

Znali ste vselej, kadar je bilo treba braniti našo narodno mejo, pokazati svojo zavednost. Tržaški Ciril-Metodov ples je bil vzgled celi Sloveniji, kako se znano boriti za svoja narodna prava.

Tržaški Slovenci, vi ste odprtim srcem prihajali nasproti takim prireditvam. Do vas se obračamo tudi danes. Dan Cirilo-Metodovega plesa se približuje. Do danes še nimamo nobenega darila za ta velekoristen ples.

Do vas, tržaški Slovenci, zlasti do vas narodno čutečih dam se obrača odbor za Cirilo-Metodov ples, da vsakdo po svoji moči daruje malenkost za srečolov, ki se bo ob tej priliki priredil tudi letos. — Upajoč, da se bo vsak komur je le količkaj mogoče, oziral na te vrstice, se priporoča za množično goštvino darove. — Darove sprejema gospa dr. Gregorin v ul. Giorgio Galatti št. 20/II.

Odgovor na „odgovor iz Komna“. (Glej „Učiteljskega Tovariša“ 20. I. 1911.) Prejeli smo:

1.) Čudimo se, da smatra g. A. Leban za „degradacijo“, ker ga je prvi članek v „Edinosti“ (1. I. 1911.) nazival za učitelja mesto n a d učitelja. To se je sicer zgodilo v naglici, ali žalitev to pa vendar ni! Nadučitelj, oz. voditelj, je v naših očeh pač le službeni naslov, ali zato vendar ne bo nadučitelj preziral svojega — rekli bi nekako — akademičnega naslova „učitelj“, če tudi vodi že 31 let kakšno štirirazrednico, ednosno petrazrednico.

2.) Omikan Slovenec pač more znati nemški jezik, lahko tudi kak drugi še bolj važen, ali da bi nemščino moral znati, to pa stotisočkrat ne. Znanje nemščine ni pogoj za omiko! To vaše načelo ima sicer še pogosto naše priprosto ljudstvo, ali omikanec vendar ne bo trdil, da brez nemščine ni omike! Če pa kdo o vsaki najnedolžnejši priliki meče krog sebe z nemškimi „ocvirki“ tako na debelo, da človeku kar slabo prihaja, potem to — skoro bi rekli — nekako diši po jezikovnem bahaštvu; češ: tudi nemški znamo!

3.) „Učiteljski Tovariš“ prihaja v roke tudi drugim ljudem in ne samo učiteljem, ki pa bržkone tudi ni tako zelo zaljubljeno v germansko govorico in bo častljivo slov. besedo raje čitalo.

4.) Zaslug g. A. Lebanu in njegovih sorodnikov se v prvem članku nismo dotaknili. Celo pohvalili smo gospoda. Zato je bilo razburjenje v tem oziru čisto nepotrebno. Z besedo „Lebanizem“ smo označili edino le g. A. Leban neopravičeno in vse graje vredno navado, da vse svoje najboljše članke kvari z nepotrebnim nemškim nakitom. Drugega nič! In o priliki bomo kaj sličnega zopet grajali pri njegovih iz tudi drugih člankih. To menda smemo, kaj?

5.) Hvaležni smo g. A. Lebanu in čisto nič nas ne vznemirja, da nas je opozoril na nek jezikovni „barbarizem“ v našem članku. S tem je g. A. Leban dokazal, da človek obvladuje slov. jezik („najkrasnejši in blagodonec“ — da, g. dopisnik!) in da mu gotovo ne bo povzročalo nikakih težav, ako bo v bodoče nemške „ocvirke“ prevajal v pošteno slov. besedo. Po pripombi uredništva „Učit. Ves.“ namreč uredništvo samo nima za to časa, kar radi verjamemo.

6.) Klic na korajžo, oz. poziv, naj se podpisemo, ni na mestu. Naša kritika je bila pravična in vsa slovensko čuteča srca so z nami. Pridite med nas, mož za možem, oko v oko vam ponovimo svoje trditve. Pravite tudi, da na odgovore brez podpisa ne boste odgovarjali. To je, kar želimo; stvar je namreč jasna dovolj!

Trž. podružnica „Glasbene Matice“

priredi v soboto 11. marca t. l. „Jenkov večer“ v proslavo petdesetletnice narodne himne „Naprej“... in sicer v gledališni dvorani „Nar doma“ ob pokritih mizah. Vspored, ki bo obsegal predavanje o Jenku in o nar. himni, ter moške in mešane zборе, solo- in orkestralne točke, samo D. Jenkove

skladbe, bo prijavljen pravočasno. — Danes zvečer ob 8. uri pevska vaja za moški zbor. Možki na krov!

Damski odbor, ki sodeluje pri Ciril-Metodovem plesu ima jutri v soboto ob 3.30 uri v prostorih Slovenske čitalnice svojo sejo, na katero vabimo vse naše narodno ženstvo.

Sinočnje predavanje v „Delavskem domu“ je bilo dobro obiskano. G. predavatelj je zbranim poslušalcem zelo jasno in smislivo razložil tako komplicirani razvoj in ustroj družabnega življenja. Na koncu je žel za svoja zanimiva izvajanja aplavz.

Društvo „Ljudski oder“ v Trstu. — Danes v petek ob 8. in pol zvečer bo v „Delavskem domu“ v ulici Boschetto št. 5 predaval dr. Celestin Jelenc o „Demokratizmu v avstrijskem ustavnem življenju“. — Vstopnina 20 stot.

Odbor podružnice družbe sv. Cirila in Metoda na Greti se tem potem najtopleje zahvaljuje vsem onim koji so pripomogli na sijajni prireditvi Miklavževega večera kakor tudi ob priliki božičnice, posebno zahvalo pa izreka gospici Marici Črnigojevi, društveni vrtnarici, na brezplačno, res krasno izdelanih oblekah, za nastop Miklavža.

Madame Hanako, japonska Eleonora Duse, bo igrala s svojo družbo v našem gledališču v soboto dne 28. in nedeljo dne 29. t. m. Vsi člani njene družbe so od ces. gledališča v Tokiju.

Ljubiteljem zimskega športa. C. k. državno železniško ravnanje javlja: Oni potniki, ki obiskujejo zimsko športne kraje na Koroškem in Kranjskem in imajo pri vožnji po železnici pri sebi tudi za izjavo svojega športa potrebno orodje, so čisto zlasti pri povratni vožnji v veliko nadlego drugim potnikom, ker se jim tajajo ostanki snega na obleki, smučih in drugim orodju. Da se odpomore temu nedostatku, se bo ob nedeljah in praznikih pri vlakih št. 708, 507, 14 in 11, s katerimi se — kakor uči skušnja — vozi večina ljubiteljev zimskega športa ob teh dneh rezerviralo po potrebi v vozeh III. razreda oddelke z napisom: „Sport“. — Ti vozni oddelki so rezervirani izključno za ljubitelje zimskega športa in ni za to doplačati nikake pristojbine.

Poštni urad v Zdravščini. Dne 1. februarja t. l. se odpre v Zdravščini (politični okraj Gradiška) nov poštni urad, ki se bo pečal s pisemsko in vožno pošto ter zajedno služboval kakor nabiralnica poštne hranilnišnega urada. S poštним omrežjem bo imel zvezo po vsakdanji pošti vožnji med Zdravščino in Zagradom ter po vsakdanji peš-pošti med poštним uradom Zdravščina in postajo južne železnice Gradiška-Zdravščina. Istočasno se v Zdravščini nahajajoča se brzojavna postaja združuje z novim poštним uradom.

„Klub slov. amater-fotografov v Ljubljani“. Odbor društva javlja, da se je v svoji prvi odborovi seji izvolil naslednje funkcionarje: predsednik: Vesel Franjo, namestnik dr. Cerh Josip, tajnik Čadež Karol, namestnik Tavčar Ivo, blagajnik Krmar Josip, društveni gospodar Kunaver Josip, odbornika Brinšek Bogomil, in Badiša Rudolf.

Ustanovni občni zbor je postavil letno članarino rednim članom K 12.—. Odbor je sklenil glede plačevanja članarine rednim članom, da jo plačujejo ali celotno, pol-, četrtletno ali pa lahko plačujejo tudi mesečno. V vseh slučajih se plačuje članarina vnaprej ter se pošilja na naslov društva. Vpisnina znaša glasom društvenih pravil K 1.—, ki jo plača član, ko je sprejet v društvo. Sklenilo se je tudi na ustanovnem občnem zboru, da vsak na novo pristopivši član prispeva poleg imenovane vpisnine dobrovoljno s primernimi prispevki, da bo društvo moglo uspešneje izvrševati svoj cilj in tudi čim preje nuditi vse udobnosti svojim članom.

Odbor pričakuje, da člani in prijatelji novo ustanovljenega društva pristopijo in da bodo delali z vso verno v prid in korist društva.

Pojasnilo. V predčerašnjem telefonskem poročilu iz Gorice o spremembi v predsedstvu goriškega deželnege zbora, je citati tudi stavek: „Tako so Slovenci še le prišli do veljave v slov. veleposestvu in do enega odbornika v tej kuriji“. Ta poslednji v je prišel po pomoti stavca v stavek, ker glasiti se ima: **po** tej kuriji.

Tržaška mala kronika.

Radi suma na detomoru. Čitatelji se gotovo spominjajo na truplo novorojenčka, najdeno v vrtu vzgojevališča Notre Dame de Sion. Včeraj je policija radi suma, da je vrgla truplo s ceste čez zid v vrt, aretirala nek Matildo Gianantonio, ravno ko je po jutranji maši stopila iz cerkve Sv. Antona novega. Nekoliko žensk jo namreč obdolžuje, da je bila ona dotična detomorka.

Požar. Včeraj zjutraj ob 3. uri je nastal ogenj v tovarni voščenih sveč trdke

Giacomo Zanchi v Revoltellovi ulici. Gorela je lopa in poslopje, ki služi za delavnico. Ognjegasci so prihiteli z več vozovi. Po dveh urah neumornega dela so pogasili požar. Uničenih je bilo več tisoč sveč in del lope. Stroji so jako poškodovani. Škoda je pokrita z zavarovalnino. Pri gašenju je ponesrečil ognjegasec Marij Ferraut, ki je dobil rano na nogi, radi česar je moral v bolnišnico.

Rokovnjač. Policija je včeraj aretirala nekega Milana Zodesica, starega 22 let iz Bosne. Imel je pri sebi tri kupe kvart in več igralskih znamk. Očividno spada dotičnik k onim kvartopirskim rokovnjačem, ki po staromestnih gostilnah in kavarnah lovijo kaline z goljufivim kvartanjem.

Koledar in vreme. — Danes: Ivan Zlatoust šk. — Jutri: Julijan šk.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 7° Cels. — Vreme včeraj: deloma jasno. Vremenska napoved za Primorsko: Semtertja oblačno. Zmerni vetrovi. — Padavine.

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Kolo“ bo imelo v nedeljo dne 28. t. m. ob 2. uri popoldne svoj redni občni zbor v prostorih „Trgovskega izobraž. društva“, ulica sv. Frančiška št. 2. Poleg navadnih točk vsakega občnega zbora, je letos prijavljen zelo važen predlog, da je nujno želeto polnoštevilne udeležbe.

Zveza jugoslovanskih železničarjev naznanja svojim odbornikom, da se preloži današnja odborova seja na dne 30. januarja t. l. zvečer. Odbor S. J. Ž.

Člane podružnice družbe sv. C. in M. na Greti se opozarja tem potom, da se bode vršil redni občni zbor jutri dne 28. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih „Kons. društva“ v Rojanu.

Pevski zbor „Bratovščine“ sv. C. in M. ima svoje vaje vsako sredo in petek od 8—10 uri zvečer, v prostorih gosp. Preloga, kjer je bil prej policijski komisariat.

Ples št. Jakobške Čitalnice se bo vršil jutri v soboto v dvorani „Trg. izobr. društva“ v ul. S. Francesco št. 2. I. „Čitalnica“ pripravlja za ta ples krasno zabavo. Vršilo se bo srečkanje na razne krasne predmete; ter bo delovala šaljiva pošta. Da krasnega petja ne bo manjkalo, ni treba povdarjati. Zabave bo za vse; zato upamo, da se vdeležijo vsi prijatelji društva te lepe zabave: plesalci in neplesalci, da s tem tudi položijo mal dar „Čitalnici“, da bo tem laglje tudi za naprej delovala na kulturnem polju. Začetek ob 9 uri zvečer. — Vstopnina 1 K za gospode. Za dame 60 st.

Vaditeljski zbor telov. društva „Sokol“ v Trstu naznanja, da se vrši telovadba za trgovsko-obrtniški naraščaj ob nedeljah zjutraj od 10—12 ure in ne več ob nedeljah popoldne.

Na zdar!

Podružnica „Zveze jugoslovanskih železničarjev“ na Opčinah priredi v četrtek dne 2. februarja prvi ples za člane in vabljene goste v prostorih „Sokolove dvorane“. Začetek ob 8. uri zvečer. Konec naznani petelinovo petje. Sviral bo orkester. Med plesom se vrši šaljiv prizor „Pomota v naznanilih“. Vstopnina: člani društev 1 K, nečlani K 1-40, ženske 60 stotink.

Nar. del. organizacija.

Danes petek sledeča sestanka: Ob 8. uri v društvenih prostorih NDO pri Sv. Jakobu za skupino Strudolf in Sv. Marko. Ob 7.30 ulica Lavatoio sestank zaupnikov.

Jutri, soboto ob 8. uri zvečer shod pri Sv. Jakobu v dvorani čitalnice. Nedeljo ob 10.30 predpol. shod v prostorih NDO v ul. Lavatoio.

Naše gledališče.

Madame Hanako, ki ravnokar gostuje v Spljetu in Zadru, zbujata tudi splošno pozornost in doseza velike triumfe. Zlasti hvalijo njeno realistično umiranje, ki je podobno onemu Sare Bernhardeve.

Opozarjamo občinstvo naj si za časa preskrbi vstopnice, ki se dobivajo že danes pri vratarici „Nar. doma“. Vsebinsko bo ob enem natisnjena na gledališkem listu.

Pevce in pevke društvenega zbora se opozarja na današnjo vajo ob 7. uri in pol zvečer.

TRŽAŠKA GLEDALIŠČA.

VERDI. Odmor do primiere opere ruskega skladatelja Musorgski „Boris Godunov“, ki bo bržkone v soboto.

POL. ROSETTI. Cirkus.

POHIŠTVO

SOLIDNO : in : ELEGANTNO
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRST

Mnenje g. dr. C. Krasser-ja, Klosterneuburg

C. J. SERRAVALLO

Trst.

Zahvaljujem se Vam za poizkusno pošiljatev SERRAVALLO-vega KINA-VINO Z ŽELEZOM (Vino di China Ferruginoso Serravallo) in moram potrditi splošno pohvalo, ki so mu jo dali vsi zdravniki. Bolniki prav radi jemljejo ta izdelek, ker jim jako koristi. To vino je pravi blagor za trpeče človeštvo.

KLOSTERNEUBURG, 28. novembra 1909.

Dr. KRASSER.

Zaradi preselitve

se prostovoljno proda na Notranjskem, blizu železniške postaje

lepo posestvo

obstoječe iz hiše s postranskimi poslopji, hlevi, velikim vrtom, travniki, njivami in gozdovi. V hiši se nahaja gostilna, trgovina in pošta. V tem kraju je tudi vodovod.

Naslov pove upravništvo „Edinosti“.

Nov buffet pri sv. Ivanu

Luigi BRAIDOTTI

Via S. Cillino št. 1157 (Sv. Ivanu) Trst

Izbor razne svinjine

in sira, kakor tudi piva, vina in likerjev s postrežbo kave.

Se priporoča LASTNIK.

Odprto do ene popolnoči.

Češka vzajemna zavarov. na življenje ZADRUŽNI ZAVOD

C. k. priv. Prve češke vzaj.-mne zavarovalnice, ustanovljene l. 1827 v PRAGI (Lastna palača).

Najugodnejše živlensko in rentno zavarovanje.

Moderni zavarovalni pogoji in specij. tarif za žen ke

Predno se odločite zavarovati se na življenje, zahtevajte v lastnem interesu prospekt potom GLAVNEGA ZASTOPSTVA Češke vzajemne zavarov. na življenje v Trstu, ul. Squero Nuovo 13 (nasproti glavne pošte).

Kron 6200!

AUTOMOBILI FORD 1911

Največja tovarna sveta. Izdelovanje letno 40.000 voz edinega tipa CHASSIS 20 HP šest raznih tipov kočij. Kodja „FORD“ je najpopolnejša, najhitrejša in natekoničnejša kar jih obstoji. — GENERALNI ZASTOPNIK

ANTON SKERL . TRST

Piazza Goldoni 10—11, Tel. 1734

Velika centralna garaža, ulica del Bachi 16, vogel ulica Bovešče

TELEFON 2247. STOCK PNEUM GOODRICH (amerikanske).

Automobili na posodo po zmernih cenah.

Varnost in vzdrževanje avtomobilov. — Solidna postrežba.

Josip Semulič

TRST, ulica dell' Istituto št. 5

Priporoča slav. občinstvu SVOJOJPEKARNO in SLADČICARNO, v kateri se dobi cel dan svež kruh in raznovrstne sladčice. Mok I. mlinov ter malo Likeri, vino in pivo v stekli.

Postrežba tudi na dom.

Krojačnica Anton Grosser

TRST, CORSO 21, II. nad.

Izdeluje po najveščem kroju in po zmernih cenah. Bogata izbira tu- in inozemskega blaga.

Priporočamo našim **KOLINSKO CIKORIJO!**
- - gospodinjam - - - - iz EDINE Slovenske Tovarne v Ljubljani. - -

Vesti iz Goriške.

Gostovanje slov. trž. gledališča v Gorici. Jutri ob 8. uri zvečer vprizori slov. gledališče iz Trsta Tolstega "Vstajenje", v nedeljo popoldne Car Emina: "Zimske solnce" in v nedeljo zvečer Gogoljevega: "Revizorja".

Koncertni in zabavni večer prirede dne 4. februarja tukajšnji gojenci c. kr. moškega učiteljskega v veliki dvorani "Trgovskega doma" v Gorici. Obeta se nam krasen in nov vsopred, tako za pevski zbor, kakor za orkester. Cisti dobiček je namenjen prepotrebni "dijaški kuhinji". Naj bi si pač vsaka zavedna slovenska družina štela v dolžnost, da položi mal dar na dijaško mizo. — Natančnejši vsopred priobčimo v kratkem.

Iz Nabrežine. Zabaven večer priredi podružnica sv. Cirila in Metoda v soboto, dne 28. januarja 1911 v prostorih gosp. Silvestra Caharija. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Pri tem narodno-zabavnem domačem večeru bo vsakovrstnega: n. pr. šaljiiva tombola, šaljiiva pošta, šaljiivi prizori, petje itd. in končno ples. Ker je večer v namen prekoristni Ciril-Metodovi družbi, vabimo uljudno, da se udeležijo vsi, katerim še ni zakrnilo srce do milega naroda.

Bralno-pevsko društvo "Štanjel" v Štanjelu na Krasu bo imelo v nedeljo, dne 29. t. m. svoj redni občni zbor ter volitev novega odbora v društvenem prostoru št. 42. Začetek ob 3. uri popoldne.

x Poslopje državnega gimnazija. O tej stvari smo ob svojem času že poročali in smo povedali, v kakih žalostnih razmerah se nahajajo poslopja, v katerih mora naša učeča se mladina prebijati dober del svoje mladosti. Naši podatki so sloneli na podrobnem poročilu posebne komisije, ki je pregledala šolske prostore in ki je ob tej priliki povdarjala nevarnost, ki so jej izpostavljeni dijaki. Kolikor nam je znano, do danes niso oblasti ničesar vkrinile v namen, da se grajani neustreznosti odpravijo. Najbrže ostane vse pri starem še znaprej in to tako dolgo, dokler se ne pripeti kaka nesreča, ki še le poklicane činitelje prepriča, da to poslopje že zdavnaj ni odgovarjalo najprimitivnejšim zahtevam, ki se vobče stavišajo do šolskih prostorov.

Dovoljujemo si torej vprašati: kedaj misli vlada odrediti nove primerne prostore za državni gimnazij v Gorici?

Oznanjevalci spomladi. Iz Šempolaja nam pišejo: Da-si je prišel v deželo te dni precej oster mraz, vendar se že pojavljajo oznanjevalci spomladi. Dne 20. t. m. smo imeli n. pr. krasen, da, skoro pomladanski dan. Na sprehodu med Šempolajem in Slivnim pa sem zapazil metulja - rumenjak, ki je navadno med prvimi oznanjevalci spomladi. Nekateri pravijo, da tak metulj v tem času je slabo znamenje. No, jaz nisem tega mnenja, marveč pozdravljam metulja z veseljem. Sicer pa: počakajmo, pa bomo videli, kaj prinese bodočnost!

Vesti iz Istre.

Ljudsko štetje v Dekanih. Tudi v naši občini, ki ima 10 katastralnih občin in večštevilo raztresenih vasic, oddaljenih do 3 1/2 ure od sedeža županstva, je bilo ljudsko štetje že pred 20. januarjem popolnoma dovršeno in je politična oblast dobila 43 kg težak zavoj popisne že 20. januarja. Po ljudskem štetju t. l. šteje občina Dekani 779 prebivalcev, dočim jih je štela pred 10. leti 6025. Napredovali smo, kljub temu, da se naših ljudi veliko izseljuje, ali se pa nahajajo v tujini, s trehuhom za kruhom, za 754 dus. Vsi prebivalci naše občine, izvzemši par privravnanih lačembergerjev, so Slovenci. Vzlic temu, da naša občina nima Italijanov, hotel bi gospod "Preside" cestnega odbora koperskega, šikanirati zastopnika naše občine in ga siliti na to, da mora radi "konfuzijonizma" pisariti italijanski. Ne boš "Črni Juri"! Vse odbornike cestnega odbora koperskega pozivljamo tem potom, da ne zapišejo niti ene črke italijanski, namenjene "Presidu" cestnega odbora. Ako ne razume slovenskih spisov, ni pač na svojem mestu in ne more biti predsednik korporacije, ki jo tvori večina Slovencev, akoravno ne odbornikov. Gospodje v Kopru naj se le sprijaznijo z mislijo, da je slovenski jezik enakopraven italijanskemu, četudi bi oni hoteli to utajati na vse možne načine. Ker živimo že v znamenju boja, bojimo se na vse strani in vspeh ne izostane! Kraški.

Druge slovenske dežele

Ljudsko štetje na Koroškem. V občini Blato so našli 50 Nemcev. Ta občina je popolnoma slovenska in pri zadnjem ljudskem štetju so našli v občini 8 Nemcev. Razmere se od leta 1900 niso v ničemer spremenile Nemcem ali nam v prilog ali škodo. Kljub temu so našli sedaj 50 Nemcev! Neki koroški Slovenec nam je zavrnil, da če so na Koroškem povsodi tako šteli, niso v celi deželi našli niti 30 tisoč Slovencev. Značilno pri tem je, da je okrajno glavarstvo tej izključno slovenski občini vsililo proti njeni volji — nemškega števne komisarja!

Razne vesti.

Pozor dame z dolgimi iglami za klobuke! Na Dunaju je neka dama ranila nekega mimoidočega z veliko iglo, s katero je imela pripet svoj klobuk. Slučajno je pa nesrečnica nafetela na moža, ki ni poznal prav nikake galanterije, temveč je — brez ozira na nežni spol — ki mu pripada raniteljica — vložil tožbo. Minulega ponedeljka se je vršila pred dunajsko sodnijo kazenska razprava o ovadbi. Dama je tekom razprave izjavila: "Večina dunajskih dam nosi velike klobuke, ki morajo biti pripeti z dolgimi iglami. Zakaj pa bi morala biti ravno jaz kaznovana?" Sodnik pa je bil negalanten istotako, kakor tožitelj ter je odvrnil: Vsako damo, ki z iglo svojega klobuka spravlja v nevarnost mimoidoče, je kaznovati, če se o tem poda ovadbo na sodnijo.

Gospodarstvo.

V. emisija delnic Jadranske banke v Trstu. Kakor se nam poroča, je zanimanje za novo emisijo delnic "Jadranske banke" tako veliko, da se zamore že danes z gotovostjo računati s tem, da bo tudi takrat na subskripcijo izložen znesek prepisan. Delnice "Jadranske banke" so notirane na tržaški borzi in je preskočil njih kurz v zadnjem času na 440— do K 450— Še to leto bodo delnice "Jadranske banke" notirane tudi na dunajski in praški borzi, kjer se že danes pojavlja zanimanje za ta naš, za nalaganje denarja zelo ugodni papir. — Opozorjamo ponovno na in-serat glede nove emisije kakor tudi na to, da otvarja "Jadranska banka" ravno-kar svojo filialko v Ljubljani, s čemer v znatni meri razširi svoj dosednji delokrog.

Fran B... Vrdela št. 1733.

Javljam Vam, da ako najdalje do jutri popoldne mi ne povrne klobuka, katerega ste mi ga vzeli v predašni Trgovsko-obrtni zadrugi. Vas bom tožil. — Sramota je, da si Vi prisvojite nekaj, kar ni Vaše. — I. K., ulica Commerciale 9, III. nad. 217

Krompir za seme. Edini krompir za seme najbolje vrste se dobi v ul. S. Maurizio 2, Anton Vavovec. 150

Na hrano in stanovanje želi se dati deklico v 6. letu k dobrih ljudem. Ponudbe pod "Z. D. 10" pošte rest. Trst, glavna pošta. 149

Proda se mala prodajalna na sadje. Kje, pove Edinost pod št. 156. 156

Gimnazijski abiturijent želi poučevati latinsko, grško za nižje razrede gimnazije, kakor tudi matematiko, srbsko-hrvatsko in slovensko. Ponudbe na Edinost pod "Abiturient" 157. 157

Ugodna prilika. Ker misli podpisani svoj mlin z vodno silo opustiti, hoče mlinske prostore in vodno silo oddati večjemu obrtnemu podjetju, kakor n. pr. mizarja, lihučavničarja i t. d. v našem. Natančna pojasnila in podatke pri Jos. Kogovšek-u v Idriji. 154

Želim seznaniti svojo sestro prikupljive zunanosti, ki zna voditi vsako gospodinjstvo ali manjšo trgovino, z značajm, mirnim gospodom, boljšim uradnikom ali trgovcem v svrhu omočitve, ker se tudi jaz oženim. — Nekaj tisočakov, nedolžno, dobro srce in pridne roke si želi marsikateri slovenski narodnjak. Le resne ponudbe s sliko prosim na upravnistvo tega lista pod "Notranjka 5000" s točnimi, osebimi pojasnili. 147

Hišne posestnike v Trstu opozorjam, da prevzamem po pogodbi administracijo večih hiš Reference dobre. — Vprašanja na Ins. odd. Edinosti pod "Oster". 116

Gostilna „Pri Adriji“

Trattoria „ALL' ADRIA“.

Podpisani naznanjam slavnemu občinstvu, da sem odprl gori imenovano gostilno v BARKOVILJAH na obrežju štev. 132. Točim samo pristna domača vina in prodajam: Belo po 36 stot liter Črno po 96, Dreherjevo pivo v steki po 32 st. Dobi se tudi vino spumanti po 240 steklenica. Marsala in vsakovrstni likeri. Kuhinja je vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedmi. Za obilen obisk se toplo priporoča z geslom SVOJI K SVOJIM! Vekoslav Kocijančič.

Umetni : fotografski atelje

pri sv. Jakoba - TRST. pri sv. Jakoba - TRST. ulica Rivo štev. 42 (prilijže)

Izvršuje vsako fotografsko delo, kakor tudi razglede, pesnetke, notranjost lokalov, porcelanaste plošče za vsakovrstne spomenike itd. itd. Posebnost: Povečanje vsakotere fotografije. Radi udobnosti P. N. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu, eventuelno tudi zunaj mesta.

MEHANIČNA DELAVNICA

F. Miheučič & F. Venutti

Trst - Via Tiziano Vecellio 4.

Popravlja in postavlja stroje in parne kotle, parne motorje, na plin, benzin in nafto. Industrijalne instalacije vsake vrste: mlinske, stiskalnice in čistilnice. Specialiteta: žag za kamne, stiskalnice za grozdje: stroji za obdelovanje lesa. Izdelovanje oblik in uzorcev za testenine in biškote. — Zaloge novih in starih motorjev, brizgalnic, strojev za vdrževanje zidarkega materiala, mletje kave, drož in drugih tehničnih predmetov.

Silvio Dorbes

Trst, ulica Caserma štev. 6, Trst ima na prodaj

vsakovrstne konfekcije

kakor na primer: srajce, ovratnike, nogovice, spodnje hlače, platno, bombaževico in različne druge drobnarije. Vse to po najnižjih cenah.

Trst, ulica Caserma štev. 6, Trst

ODLIKOVANA Tržaška prodajalna obuv

ULICA GIOSUÈ CARDUCCI ŠT. 21

Razn različnih izberov najkrajših moških in ženskih obuv po najnižjih cenah se prodajajo tudi po izrednih cenah:

Usnje Boxcalf s trakovi . . . po K 10—
Usnje Boxcalf z elastiko . . . po K 10—
Usnje Boxcalf oblika Derby . . . po K 10 50
Usnje Boxcalf z zaponami Triumph po K 10 50
Enaki za dečke 1 K manj. — Vaskov. blago I. vrste
Oblike moderne. — Delo zelo trpežno.

Zaloga tu- in inozem. vin, špirita likerjev in razpredaja na debelo in drobno

JAKOB PERHAUC

Trst, Via delle Acque št. 8, Trst

(Nasproti Caffè Centrale)

Velik izbor francoskega šampanja, penetih dezertnih italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux Burgunder, ronskih vin, Mosella in Chianti. Rum, konjarska, razna žganja ter posebni pristni tropinovec, slivovec in brinjevec. Izdelki I. vrste, došli iz do-tičnih krajev. Vrnica naročba se takoj izvrši. Razpo-šilja se po povzetju. Ceniki na zahtevo in franko. Razpredaja od pol litra naprej.

Tovarna cementnih in glinastih izdelkov

v Ilirski Bistrici

priporoča svoje izdelke, kakor: raznovrstne cevi, tlakovne plošče v vseh barvah, vse vrste okrasov, podboje vrat in oken, nagrobne spomenike, altarje, cementno opeko, marmorirane in navadne stopnice, kipe in sploh vse v to stroko spadajoče predmete. ce Naročila izvrše se točno in po najnižjih nah, kakovost izdelkov je izborna.

V LASTNI HIŠI

Vhod po glavnih vratih

Tržaška posojilnica in hranilnica

Piazza della Caserma št. 2. — Telefon 952.

Ima na razpolago Jekleno varnostno celico

ki je varna proti vplomu in požaru, v kateri so SHRAMBICE, ki se oddajajo strankam v najem in sicer

za celo leto kron 30, za četrt leta kron 12
za pol leta „ 20, za en mesec „ 6

Shrambice so 24 cm visoke, 24 cm široke, 48 cm globoke. Shrambice ne more drugi odpreti kakor stranka, ki same osebno shranijo svoje stvari, kojih ni treba prijaviti.

Oddaja hranilne pušice

katero priporoča posebno starišem, da na ta najnovejši in najuspešnejši način navajajo štediti svojo deco. Nadaljna pojasnila daje zavod ob uradnih urah.

Zaloga olja, kisa in mila

z bogato izbero sveč vseh kakovosti

TRST - ulica dell' Istria 12 - TRST

Pošilja se po pošti in franko na dom.

Za obilen se priporoča Francesco Biaggi ni.

Velika izbora vsakovrstnih čevljev za moške, ženske in otroke. — Blago izvrstno in cene zmerne.

Čevljarnica „Alla Sartorella“, Trst

VIA BARRIERA VECCHIA ŠT. 10 (NASPROTI SLADČIČARNE GATTI)